

Ålands statistik- och
utredningsbyrå

Kenth Häggblom, led. statistiker
Tel. 25497
Pb 187, 22101 MARIEHAMN
<http://www.asub.aland.fi>

STATISTIKMEDDELANDE 4.6.2001
Utbildning 2001:2

GRUNDSKOLAN HÖSTEN 2000

Detta meddelande innehåller statistik om grundskolan på Åland höstterminen år 2000. Uppgifterna gäller situationen i början av det nyss avslutade läsåret, eller den 20 september 2000. Statistik över utbildningen efter grundskolan har presenterats i ett separat meddelande (Utbildning 2001:1). ÅSUB tar gärna emot synpunkter på statistiken.

Statistiken baseras på uppgifter som ÅSUB har samlat in från skolkanslierna och delvis också på uppgifter som landskapsstyrelsens utbildningsavdelning har samlat in. ÅSUB riktar ett tack till alla som har bidragit med uppgifter och kommentarer.

Antal elever hösten 2000

I *tabell 1* presenteras antalet elever i de enskilda grundskolorna enligt årskurs och kön. Årskurs 1-6 hör till lågstadiet och årskurs 7-9 till högstadiet. I träningsundervisningen finns också årskurs 10. I *tabell 2* är skolorna och eleverna fördelade enligt skolornas elevantal. Totalt gick 2 993 elever i den åländska grundskolan hösten 2000, varav 912 på högstadiet och 2 081 på lågstadiet. Av de 28 grundskolorna hade 19 endast lågstadium, 2 endast högstadium och 7 både låg- och högstadium. Av de sistnämnda var det fem skärgårdsskolor som hade hela lågstadie- och högstadieundervisningen i samma skola. Godby och Kyrkby högstadier hade lågstadieelever bara inom special- och träningsundervisningen.

Bara sex skolor hade mer än 200 elever, men i dessa skolor gick hälften av eleverna. I de åtta skolor som hade under 50 elever gick sju procent av eleverna.

Tabell 3 visar antalet elever kommunvis, d.v.s. hur många elever från varje kommun som gick i grundskolan. Antalet framgår skilt för allmän undervisning, specialundervisning samt träningsundervisning. Vidare ser man hur många elever varje kommun hade i sina egna skolor, i skolor som man upprätthåller gemensamt med andra kommuner samt i andra kommuners skolor.

I *tabell 4* framgår åldersfördelningen för eleverna i årskurs ett. Åldern anges per den 31.12.2000. Av eleverna på årskurs 1 började 96 procent som sjuåringar, tre procent som åttaåringar och bara en procent som sexåringar. Det kan i detta sammanhang nämnas att av de som skulle ha börjat ettan hösten 2000 fick 11 elever uppskov, varav en flicka.

Specialundervisningen redovisas i *tabell 5*, där det framgår att de 49 elever som gick i specialklass utgör 1,7 procent av samtliga grundskoleelever. Dubbelt så många pojkar som flickor gick i specialklass.

Språkstudier

Språkstudierna i lågstadiet framgår i *tabell 6*. Eleverna i träningsundervisningen ingår inte i denna tabell och inte heller i *tabell 7*.

Engelska är obligatoriskt språk för alla elever. I de flesta kommuner börjar undervisningen i engelska på årskurs 3, men i några kommuner börjar den på ettan och i några kommuner på tvåan. Som frivilligt språk kan eleverna välja mellan finska, tyska och franska. I de flesta kommuner börjar studierna av de frivilliga språken på fyran, men i vissa fall på femman. I tabellen visas endast hur många elever och hur stor del av totalantalet som läste respektive språk och inte hur många av dem som hade möjlighet att läsa ett språk som har valt att göra det. Ett specialfall är Vikingaåsens skola där de elever som väljer att läsa ett frivilligt språk får pröva på alla tre språk på fyran för att sedan välja ett av dem. Detta gör att 37 elever på årskurs 4 i Vikingaåsen finns med på såväl finska som tyska och franska. På årskurs sex läste över 90 procent av eleverna ett valfritt språk. Finska lästes av 81 procent, tyska av 4 och franska av 5 procent. Flickorna har en något högre benägenhet än pojkarna att läsa ett valfritt språk.

Tabell 7 visar elevernas språkval i högstadiet. Engelska finns inte med i denna tabell, eftersom det är obligatoriskt för alla. Också i högstadiet kan man välja att läsa finska, tyska och franska som valfria språk. Man kan läsa inget, ett eller två av språken. Hur många som har valt att inte alls läsa något valfritt språk framgår inte, eftersom underlagsmaterialet inte innehåller den informationen. Totalt i högstadiet läste 76 procent av eleverna finska, 37 procent tyska och 16 procent franska. Gemensamt för alla tre språk är att det är en större andel av flickorna än av pojkarna som har valt att studera dem.

Nivå A2 innebär att man har börjat läsa ifrågavarande språk i lågstadiet, medan B1 och B2 innebär att man har börjat med språket först i högstadiet. B1 är en längre lärokurs, minst sex veckotimmar och B2 en kortare eller minst fyra veckotimmar. Av dem som läste finska i högstadiet har större delen eller 84 procent börjat läsa språket i lågstadiet. För tyskans och franskans del är det en mindre del som har börjat redan i lågstadiet eller 38 respektive 31 procent.

Det finns rätt stora variationer mellan skolorna när det gäller hur stor del av eleverna som har valt att läsa olika språk.

1. ANTAL ELEVER PER SKOLA OCH ÅRSKURS

Kommun	Skola	Årskurs										Låg- stadiet	Hög- stadiet	Totalt	Flic- kor	Poj- kar
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
Brändö	Brändö	5	9	7	9	7	6	8	4	6	-	43	18	61	29	32
	Lappo	2	1	1	2	1	1	-	-	-	-	8	-	8	4	4
Eckerö	Eckerö	11	12	13	14	9	12	-	-	-	-	71	-	71	32	39
Finström	Emkarby	14	7	6	8	7	8	-	-	-	-	50	-	50	24	26
	Godby	15	14	8	13	18	15	-	-	-	-	83	-	83	34	49
	Pålsböle	8	8	7	11	10	12	-	-	-	-	56	-	56	30	26
Föglö	Föglö	6	3	8	7	6	7	10	6	5	-	37	21	58	26	32
Geta	Geta	4	7	6	8	8	9	-	-	-	-	42	-	42	20	22
Hammarland	Näfsby	19	23	24	19	11	21	-	-	-	-	117	-	117	64	53
Jomala	Södersunda	14	17	12	16	25	20	-	-	-	-	104	-	104	57	47
	Vikingaåsen	45	41	32	37	33	29	-	-	-	-	217	-	217	98	119
Kumlinge	Enklinge	2	-	-	2	1	1	-	-	-	-	6	-	6	2	4
	Kumlinge	6	6	4	4	7	2	7	2	7	-	29	16	45	13	32
Kökar	Kökar	4	-	6	4	1	4	6	5	1	-	19	12	31	13	18
Lemland	Lemland	21	22	24	24	15	29	-	-	-	-	135	-	135	64	71
Lumparland	Lumparland	3	6	5	8	3	4	-	-	-	-	29	-	29	14	15
Saltvik	Rangsby	11	12	10	8	11	6	-	-	-	-	58	-	58	26	32
	Ödkarby	9	16	9	14	11	12	-	-	-	-	71	-	71	36	35
Sottunga	Sottunga	3	-	3	2	-	3	-	2	3	-	11	5	16	8	8
Sund	Sund	9	15	15	18	16	16	-	-	-	-	89	-	89	45	44
Vårdö	Vårdö	2	3	7	7	3	8	-	-	-	-	30	-	30	13	17
Mariehamn	Strandnäs	40	41	47	37	47	35	-	-	-	-	247	-	247	121	126
	<i>-därav special</i>	2	2	-	3	2	3	-	-	-	-	12	-	12	3	9
	Ytternäs	36	43	42	47	44	40	-	-	-	-	252	-	252	127	125
	Övernäs	44	31	35	29	37	56	-	-	-	-	232	-	232	110	122
	Strandnäs hs	-	-	-	-	-	-	37	53	44	-	-	134	134	68	66
	<i>-därav special</i>	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	2	-	2
Norra Ål.	Godby hs	-	-	3	3	3	4	77	73	63	-	13	213	226	82	144
	<i>-därav special</i>	-	-	3	3	3	4	1	1	3	-	13	5	18	7	11
Södra Ål.	Kyrkby hs	6	3	4	8	5	6	90	97	104	3	32	294	326	161	165
	<i>-därav special</i>	1	-	4	3	2	3	2	-	2	-	13	4	17	7	10
	<i>-därav tränings</i>	5	3	-	5	3	3	1	5	3	3	19	12	31	10	21
Totalt		339	340	338	359	339	366	303	306	300	3	2 081	912	2 993	1 431	1 562

Norra Ålands högstadiedistrikt omfattar Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö.

Södra Ålands högstadiedistrikt omfattar Eckerö, Hammarland, Jomala, Lemland och Lumparland.

Träningsundervisningen för hela Åland är förlagd till Kyrkby högstadieskola

2. ANTAL SKOLOR OCH ELEVER FÖRDELADE ENLIGT SKOLORNAS ELEVANTAL

		Antal elever i skolan						Totalt
		-9	10-29	30-49	50-99	100-199	200+	
Antal skolor:								
Med bara lågstadium		2	1	2	7	3	4	19
Med bara högstadium		-	-	-	-	2	-	2
Med både låg- och högst.		-	1	2	2	-	2	7
Summa		2	2	4	9	5	6	28
Elever:								
Lågstadiet	Antal	14	40	120	558	356	993	2 081
	Procent	0,7	1,9	5,8	26,8	17,1	47,7	100,0
Högstadiet	Antal	-	5	28	39	333	507	912
	Procent	-	0,5	3,1	4,3	36,5	55,6	100,0
Totalt	Antal	14	45	148	597	689	1 500	2 993
	Procent	0,5	1,5	4,9	19,9	23,0	50,1	100,0

3. ANTAL ELEVER PER KOMMUN

Elever med hemort i respektive kommun

Kommun	Typ av undervisning			Skola			Summa
	Allmän	Special	Tränings	Egen skola	Gemensam skola	Annan kommuns skola	
Brändö	68	-	-	68	-	-	68
Eckerö	106	5	3	71	43	-	114
Finström	267	6	6	183	94	2	279
Föglö	58	-	-	58	-	-	58
Geta	57	4	3	42	22	-	64
Hammarland	161	2	-	117	45	1	163
Jomala	457	3	2	316	138	8	462
Kumlinge	52	-	-	51	-	1	52
Kökar	31	-	-	31	-	-	31
Lemland	222	5	2	135	58	36	229
Lumparland	44	1	-	29	16	-	45
Saltvik	196	7	-	128	72	3	203
Sottunga	16	-	-	16	-	-	16
Sund	118	-	-	89	28	1	118
Vårdö	47	1	2	30	20	-	50
Landskomm.	1 900	34	18	1 364	536	52	1 952
Centralkomm.	1 107	16	10	751	335	47	1 133
Randkomm.	521	17	6	359	181	4	544
Skärgården	272	1	2	254	20	1	275
Mariehamn	1 029	15	13	1 019	13	13	1 045
Hela Åland	2 929	49	31	2 383	549	65	2 997

Med Gemensam skola avses högstadieskola som kommunen upprätthåller tillsammans med andra kommuner, samt träningsundervisningen vid Kyrkby högstadieskola

Fyra elever som går i skola utanför Åland ingår i Allmän undervisning respektive Annan kommuns skola

4. ELEVERNA I ÅRSKURS 1 EFTER ÅLDER OCH KÖN

		Ålder			Totalt
		6	7	8	
Flickor	Antal	3	167	3	173
	Procent	1,7	96,5	1,7	100,0
Pojkar	Antal	-	154	7	161
	Procent	-	95,7	4,3	100,0
Totalt	Antal	3	321	10	334
	Procent	0,9	96,1	3,0	100,0

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen

5. ELEVER I KLASSBUNDEN SPECIALUNDERVISNING

		Årskurs									Låg- stadiet	Hög- stadiet	Totalt
		1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Flickor	Antal	-	1	5	2	3	4	-	-	2	15	2	17
	Procent	-	0,7	3,1	1,2	2,1	2,1	-	-	1,4	1,5	0,5	1,2
Pojkar	Antal	3	1	2	7	4	6	3	3	3	23	9	32
	Procent	1,8	0,5	1,1	3,9	2,1	3,5	1,8	1,9	2,0	2,2	1,9	2,1
Totalt	Antal	3	2	7	9	7	10	3	3	5	38	11	49
	Procent	0,9	0,6	2,1	2,5	2,1	2,8	1,0	1,0	1,7	1,8	1,2	1,7

Procenten anger andel av alla elever på respektive årskurs exklusive träningsundervisningen

6. SPRÅKSTUDIER I LÅGSTADIET

		Årskurs						Totalt	
		1	2	3	4	5	6		
Antal:	Elever totalt	Flickor	171	153	162	173	145	190	994
		Pojkar	163	184	176	181	191	173	1 068
		Totalt	334	337	338	354	336	363	2 062
	Engelska	Flickor	8	49	162	173	145	190	727
		Pojkar	17	56	176	181	191	173	794
		Totalt	25	105	338	354	336	363	1 521
	Finska	Flickor	-	-	-	107	132	164	403
		Pojkar	-	-	-	99	161	131	391
		Totalt	-	-	-	206	293	295	794
	Tyska	Flickor	-	-	-	23	5	6	34
		Pojkar	-	-	-	23	15	9	47
		Totalt	-	-	-	46	20	15	81
	Franska	Flickor	-	-	-	18	5	13	36
		Pojkar	-	-	-	21	4	6	31
		Totalt	-	-	-	39	9	19	67
Procent:	Engelska	Flickor	4,7	32,0	100,0	100,0	100,0	100,0	73,1
		Pojkar	10,4	30,4	100,0	100,0	100,0	100,0	74,3
		Totalt	7,5	31,2	100,0	100,0	100,0	100,0	73,8
	Finska	Flickor	-	-	-	61,8	91,0	86,3	40,5
		Pojkar	-	-	-	54,7	84,3	75,7	36,6
		Totalt	-	-	-	58,2	87,2	81,3	38,5
	Tyska	Flickor	-	-	-	13,3	3,4	3,2	3,4
		Pojkar	-	-	-	12,7	7,9	5,2	4,4
		Totalt	-	-	-	13,0	6,0	4,1	3,9
	Franska	Flickor	-	-	-	10,4	3,4	6,8	3,6
		Pojkar	-	-	-	11,6	2,1	3,5	2,9
		Totalt	-	-	-	11,0	2,7	5,2	3,2
Elever med valfritt språk totalt	Flickor	Flickor	-	-	-	64,7	97,9	96,3	47,6
		Pojkar	-	-	-	58,0	94,2	84,4	43,9
		Totalt	-	-	-	61,3	95,8	90,6	45,7

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen

7. SPRÅKSTUDIER I HÖGSTADIET

a. Enligt kön

Antal:		Årskurs			Totalt
		7	8	9	
Elever totalt	Flickor	139	141	147	427
	Pojkar	163	160	150	473
	Totalt	302	301	297	900
Finska	Flickor	123	123	118	364
	Pojkar	109	104	111	324
	Totalt	232	227	229	688
Tyska	Flickor	58	55	61	174
	Pojkar	63	50	43	156
	Totalt	121	105	104	330
Franska	Flickor	44	39	25	108
	Pojkar	16	11	13	40
	Totalt	60	50	38	148
Procent: Finska	Flickor	88,5	87,2	80,3	85,2
	Pojkar	66,9	65,0	74,0	68,5
	Totalt	76,8	75,4	77,1	76,4
Tyska	Flickor	41,7	39,0	41,5	40,7
	Pojkar	38,7	31,3	28,7	33,0
	Totalt	40,1	34,9	35,0	36,7
Franska	Flickor	31,7	27,7	17,0	25,3
	Pojkar	9,8	6,9	8,7	8,5
	Totalt	19,9	16,6	12,8	16,4

b. Enligt nivå

Finska	A2	206	188	182	576
	B1	26	39	47	112
	B2	-	-	-	-
Tyska	A2	23	53	50	126
	B1	94	51	51	196
	B2	4	1	3	8
Franska	A2	9	21	16	46
	B1	51	25	22	98
	B2	-	4	-	4

c. Enligt skola

Skola	Finska		Tyska		Franska	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Brändö	17	94,4	4	22,2	-	-
Föglö	19	90,5	7	33,3	4	19,0
Kumlinge	16	100,0	6	37,5	-	-
Kökar	10	83,3	3	25,0	4	33,3
Sottunga	4	80,0	1	20,0	1	20,0
Strandnäs	106	82,4	44	30,9	32	29,4
Övernäs	164	87,3	97	51,8	45	32,7
Godby	124	58,2	41	19,2	13	6,1
Kyrkby	228	80,9	127	45,0	49	17,4
Totalt	688	76,4	330	36,7	148	16,4

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen